

N á v r h

ZÁKON
ze dne 2007

Zákon kterým se stanoví základní principy pro zřizování, správu a využívání základních registrů

§ 1

Tento zákon upravuje obecné principy pro zřizování, správu a využívání základních registrů.

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) uživatelem orgán veřejné moci, fyzická nebo právnická osoba, která nevykonává funkci editora podle § 6 a má přístup k údajům základního registru v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem⁵⁾
- b) elektronickou adresou elektronická podatelna nebo datová schránka nebo jiné technické zařízení sloužící k přijímání datových zpráv.

§ 3

Základní registry

(1) Základní registr je tvořen souhrnem v něm vedených údajů a vazeb mezi těmito údaji navzájem nebo na údaje vedené v jiných informačních systémech veřejné správy,

(2) Základním registrem jsou tyto registry, zřízené zvláštními zákony:

- a) Registr územní identifikace adres a nemovitostí, obsahuje údaje o územní prvcích a územně-evidenčních jednotkách;
- b) Registr obyvatel, ve kterém jsou vedeny údaje o obyvatelích;
- c) Registr osob, ve kterém jsou vedeny údaje o orgánech veřejné moci, právnických osobách a podnikajících fyzických osobách;
- d) Registr práv a povinností, ve kterém jsou vedeny údaje obsažené ve sbírce zákonů, údaje o orgánech veřejné moci jejich kompetencích a rozhodnutích.

(3) Údaje a údaje o vazbách těchto údajů obsažené v základním registru jsou majetkem České republiky.

---

⁵⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Záměrem projektu eStat.cz – efektivní stát je získat konsensuální koncept, na němž se mohou po odborné stránce shodnout politická i hospodářská reprezentace a jehož realizace přinese jednu z klíčových reforem nezbytných pro příští vzestup České republiky. **Vize:** Štíhlý efektivní stát poskytující občanům jimi vyžadované služby rychle, správně, přívětivě. K tomu účelu používající moderní nástroje informatiky. **Mise:** Připravit podrobný program postupu středoprávní vlády, která za jednu ze svých priorit bude mít zásadní reformu neefektivních a špatných služeb byrokratických struktur zbytných za posledních vlád.

---

§ 4

Vztah základních registrů k ostatním informačním systémům veřejné správy

Orgány veřejné moci využívají při výkonu své působnosti údaje základních registrů ve svých informačních systémech veřejné správy.

§ 5

Správce základního registru

(1) Správcem základního registru je kompetenční centrum, zřízené podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(2) Kompetenční centrum zajišťuje elektronickou komunikaci základních registrů.

(3) Kompetenční centrum v rámci elektronické komunikace základních registrů zajišťuje

- a) předávání údajů do základních registrů,
- b) možnost využívání údajů ze základních registrů,
- c) porovnávání údajů v základních registrech,
- d) poskytování úředních výpisů ze základních registrů,
- e) soulad hodnotových vazeb údajů vedených v základních registrech,
- f) že hodnota údajů v základním registru odpovídá hodnotě údajů zapsaných editorem.

(4) Kompetenční centrum vykonává práva k datům základního registru.

§ 6

Údaje základního registru

(1) Základní registr zachycuje stav do něj zapsaných údajů k jakémukoliv datu a času od jeho vzniku, nebo k datu dřívějšímu, stanoví-li tak zákon kterým se zřizuje příslušný základní registr.

(2) V základním registru jsou vedeny tyto údaje

- a) referenční,
- b) jiné údaje.

(3) Referenčním údajem je údaj vedený v základním registru, který zvláští zákon zřizující základní registr za referenční označuje. Referenční údaj je pro základní registry a jiné informační systémy veřejné správy údajem, který musí být přebírány a využívány, aniž by jeho správnost a platnost orgány veřejné moci dále ověřovaly z jiného zdroje.

---

¹⁾ Zákon č. ....2007 Sb., o elektronizaci některých procesních úkonů.

Záměrem projektu eStat.cz – efektivní stát je získat konsensuální koncept, na němž se mohou po odborné stránce shodnout politická i hospodářská reprezentace a jehož realizace přinese jednu z klíčových reforem nezbytných pro příští vzestup České republiky. **Vize:** Štíhlý efektivní stát poskytující občanům jimi vyžadované služby rychle, správně, přívětivě. K tomu účelu používající moderní nástroje informatiky. **Mise:** Připravit podrobný program postupu středopravé vlády, která za jednu ze svých priorit bude mít zásadní reformu neefektivních a špatných služeb byrokratických struktur zbytných za posledních vlád.

(4) Jiným údajem je údaj vedený v základním registru, který není referenčním údajem.

(5) Hodnota údaje vedeného v registru v základním registru může být závislá na hodnotě referenčního údaje zapisovaného do jiného základního registru (dále jen „hodnotová vazba“)

§ 7

Předávání údajů do základního registru

(1) Údaje do základního registru zapisuje pouze k tomu právními předpisy určený orgán veřejné moci nebo fyzická či právnická osoba (dále jen „editor“).

(2) Editor je povinen provést zápis údaje do registru bez zbytečného odkladu od okamžiku, kdy se o vzniku nebo změně zapisovaného údaje dozvěděl.

(3) Editor nemůže zapsat do základního registru údaj, jestliže hodnota editorem zapisovaného údaje není v souladu příslušnou hodnotovou vazbu.

§ 8

Využívání údajů základního registru orgány veřejné moci

(1) Uživatelé, kteří jsou orgánem veřejné moci při své činnosti využívají údaje obsažené v základních registrech. Využívání údajů obsažených v základních registrech probíhá zejména přebíráním referenčních údajů do ostatních informačních systémů veřejné správy.

(2) Jsou-li v řízení před orgánem veřejné moci zjišťovány, dokládány nebo jinak zpracovávány referenční údaje vedené v základních registrech musí orgán veřejné moci hodnoty těchto údajů v základních registrech ověřit a využít z úřední povinnosti.

(3) Orgán veřejné moci nesmí vyžadovat po účastnících řízení dokumenty, které údaje obsažené v základním registru potvrzují nebo jinak dokládají. To neplatí pro orgány veřejné moci, které jsou oprávněny zapisovat údaje do základního registru, v řízeních jejichž účelem je zapsání konkrétního údaje do základního registru.

§ 9

Rozpory v údajích

(1) Orgán veřejné moci, který při své činnosti zjistí nesoulad referenčních údajů vedených v registru s údaji, které jsou mu předloženy z jiného zdroje, převezme referenční údaj ze základního registru. O nesouladu podá oznámení příslušnému editora, prostřednictvím informačního systému registru. Toto ustanovení se nevztahuje na uživatele podle §10, pokud by jejich oznámení mohlo mařit účel pro který byly údaje zjišťovány.

(2) Editor je povinen takové oznámení prošetřit a rozpor odstranit.

§ 10

Zvláštní uživatelé dat základního registru

(1) Uživatelé, kteří podle zvláštního právního předpisu²⁾ využívají údaje z informačních systémů veřejné správy nezbytné pro zajišťování

- a) bezpečnosti státu, nebo
- b) obrany, nebo
- c) veřejné bezpečnosti, nebo
- d) předcházení, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, nebo
- e) významného hospodářského nebo finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie včetně měnové, rozpočtové a daňové oblasti,

získávají a využívají údaje základního registru, takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel pro který byly tyto údaje poskytnuty a nedošlo k ohrožení bezpečnosti údajů v registru.

(2) Kompetenční centrum neposkytuje informaci o zpracování údajů v základním registru pro účely odstavce 1) podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou informace pro potřeby orgánu činnému v trestním řízení, jde-li o trestný čin související s účelem poskytnutí údajů, nebo orgánu vykonávajícímu dozor nad zpracováním osobních údajů. Kompetenční centrum má k této informaci přístup pouze v rozsahu nezbytně nutném pro účely výkonu činnosti správce základního registru.

§ 11

Porovnávání údajů v základním registru

(1) Každý může využít automatizovanou službu kompetenčního centra, která umožňuje porovnávání informací, které má v držení, proti stavu údajů v základních registrech. O výsledku porovnávání vydá kompetenční centrum vyjádření o shodě či neshodě porovnávaných údajů.

(2) Na žádost kompetenční centrum automatizovaně vydá a zašle na elektronickou adresu žadatele elektronické osvědčení, které obsahuje vyjádření o shodě či neshodě údajů porovnávaných podle odstavce 1, opatřené elektronickou značkou kompetenčního centra²⁾. V případě, že se jedná o osobní údaje musí mít žádost náležitosti podle správního řádu.

---

²⁾ Například zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 283/1991 Sb., zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1993 Sb., zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb.

---

§ 12

Bezpečnost údajů základních registrů

(1) Při zajišťování bezpečnosti základního registru se postupuje podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

(2) Kompetenční centrum vydá osobě, o níž jsou vedeny údaje v základních registrech, bezplatně a automatizovaně elektronický úřední výpis těchto údajů a jejich vazeb na jiné základní registry a ostatní informační systémy a výpis četnosti porovnání podle §10, a to

- a) na požádání jedenkrát za kalendářní rok, nebo
- b) vždy bezprostředně po předání referenčních údajů nebo provedení změny referenčních údajů v základním registru.

Výpis se zasílá na elektronickou adresu žadatele, kterou oznámí Kompetenčnímu centru.

Závěrečná ustanovení

§ 13

Osvědčení a úředně výpis lze získat i ve formě ověřeného výstupu podle zvláštního právního předpisu²⁾.

§ 14

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008

---

⁴⁾ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

²⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Zhodnocení platného právního stavu

Ačkoliv je v právním řádu České Republiky zakotvena povinnost výměny informací (údajů) v zákoně č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, mezi ministerstvy (a ostatními ústředními orgány státní správy) navzájem a mezi ministerstvy a nižšími orgány státní správy, které jim podávají zprávy a sdělují údaje, jež si příslušná ministerstva vyžadují v rozsahu nezbytně nutném pro plnění svých úkolů a obdobné ustanovení o vzájemném poskytování údajů a informací mezi státními orgány a orgány územních samospráv je upraveno zákony č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád obecně upravuje spolupráci správních orgánů při poskytování podkladů pro rozhodnutí. Nový správní řád rovněž zakotvuje povinnost správního orgánu přímo využívat pro účely správního řízení jím vedené evidence.

V soudní praxi je otázka součinnosti různých orgánů se soudy řešena

- pro civilní proces ustanovením § 128 občanského soudního řádu, které stanoví, že každý je povinen bezplatně na dotaz sdělit soudu skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí,
- pro trestní řízení ustanovením § 8 trestního řádu, které stanoví, že státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu i bez úplaty (nestanoví-li zvláštní předpis jinak) vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů, tzn. vyhovovat soudům, státnímu zastupitelství či policii.

Z hlediska obecného zpřístupnění údajů z informačních systémů veřejnosti je významný zejména zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, případně též zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Neexistuje však právní úprava, která by všem těmto orgánům zajistila kvalitní a nezpochybňované údaje, které potřebují pro výkon své působnosti. Tento nedostatek nabývá na zřejmosti při čím dál větším důrazu na výkon veřejné správy s využitím informačních systémů veřejné správy podle zákona 365/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, které umožňují využívat pro výkon agend údaje z různých zdrojů. Zákon 365/2000 Sb., upravuje vedení informačních systémů a některé právní a technické otázky spojené s jejich fungováním (např. povinnosti správce informačního systému, technický způsob sdílení dat jako umožnění přístupu (tj. poskytování příslušné služby) k daným datům prostřednictvím referenčního, sdíleného a bezpečného rozhraní informačních systémů veřejné správy (dále jen „referenční rozhraní“).

Jak vyplývá z výše řečeného, je právní úprava jednotlivých informačních systémů veřejné správy roztržena do mnoha právních předpisů. Zákony týkající se jednotlivých informačních systémů svým striktním vymezením okruhu uživatelů informací vedených v příslušném informačním systému vytváří právní prostředí, které neumožňuje přímo ze

Záměrem projektu eStat.cz – efektivní stát je získat konsensuální koncept, na němž se mohou po odborné stránce shodnout politická i hospodářská reprezentace a jehož realizace přinese jednu z klíčových reforem nezbytných pro příští vzestup České republiky. **Vize:** Štíhlý efektivní stát poskytující občanům jimi vyžadované služby rychle, správně, přátelivě. K tomu účelu používající moderní nástroje informatiky. **Mise:** Připravit podrobný program postupu středopravé vlády, která za jednu ze svých priorit bude mít zásadní reformu neefektivních a špatných služeb byrokratických struktur zbytných za posledních vlád.

zákona komunikaci mezi orgány veřejné správy vůbec nebo umožňuje sdílení dat pouze v přesně a přísně stanoveném, omezeném rozsahu a jen mezi určenými subjekty, přičemž podmínky tohoto sdílení nejsou nikde obecně upraveny a z toho důvodu probíhá sdílení dat mezi různými systémy za různých podmínek, zejména co do technického provedení, a pro každou vazbu mezi informačními systémy je nutno řešit nové provedení této vazby, přičemž vazby jednoho systému na různé další systémy se mohou uskutečňovat několika různými a vzájemně nekompatibilními způsoby. Tím se prohlubuje nekompatibilita informačních systémů což ve svém důsledku brání dalšímu propojování informačních systémů výraznějším rozšíření moderního výkonu veřejné moci.

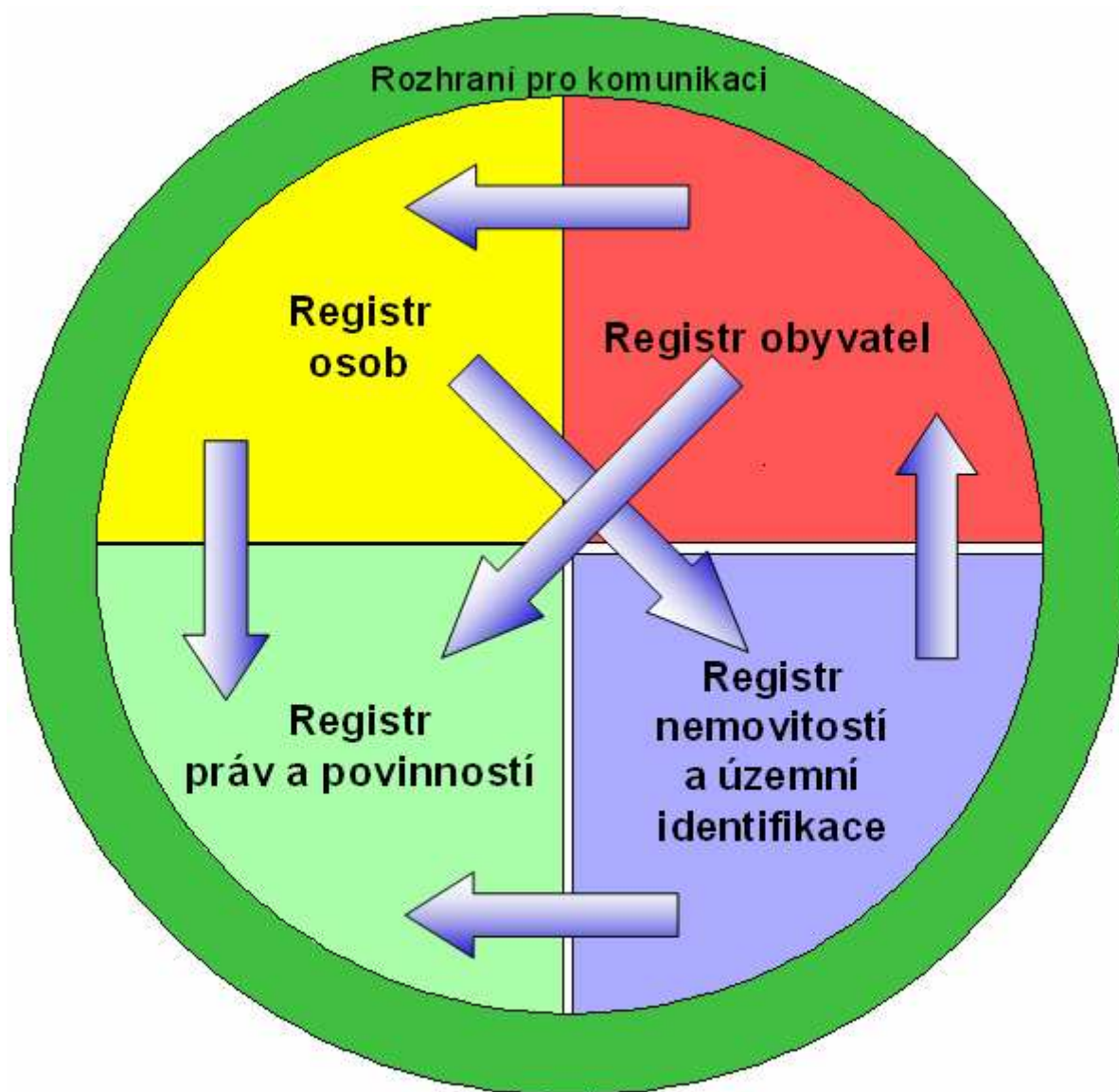
Činnost orgánů veřejné moci je podporována jednotlivými dílčími informačními systémy. V praxi se komunikace mezi těmito systémy odehrává na různé úrovni, celkově ji však nelze považovat za příliš uspokojivou (o sdílení dat lze hovořit zřídka), a to i vzhledem k tomu, že řada údajů je od fyzických osob i od právnických osob vyžadována opakovaně a s následnou vzájemnou komunikací informačních systémů jsou problémy.

Stávající zákonné úpravy také často v praxi neumožňují ověřit pravdivost údajů navržených k zápisu, a v důsledku toho dochází k chybně vedeným údajům v různých evidencích.

V současné době proto nelze jednotlivé evidence vedené orgány veřejné správy považovat za funkční kooperující celek což má vliv na celý výkon veřejné moci a spokojenost jejích adresátů.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Cílem navrhované právní úpravy je zakotvení základních registrů, jakožto unikátních zdrojů nejčastěji využívaných údajů při výkonu veřejné moci. Na základě současných požadavků zákon předpokládá vytvoření čtyř základních registrů, jejichž údaje budou využívány jako jedinečné a nejdůležitější datové zdroje pro orgány veřejné moci. V praxi již tedy nebudou orgány veřejné moci zjišťovat hodnoty údajů vedených v základním registru pro své potřeby z různých zdrojů, ale pouze z těchto registrů. Tento nový přístup zajistí kvalitní údaje využívané pro výkon veřejné moci a zároveň umožní adresátům veřejné moci hlásit údaje pouze jednou a to do konkrétního základního registru, ze kterého se údaj dostane do ostatních základních registrů a dalších informačních systémů veřejné správy.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Naplnění cíle spočívajícího v efektivním sběru a sdílení údajů si žádá přeměnu současného systému sběru a uchovávání údajů v různých rejstřících, registrech a evidencích v systém nový, založený na základních registrech vedených výhradně v elektronické podobě. Tyto registry umožní díky jasně definovaným pravidlům stanovené informace sbírat a se zárukou spolehlivosti využívat v celé veřejné správě.

Cílem navrhovaného zákona je vytvoření předpokladů pro vznik základních registrů jakožto jedinečného zdroje údajů o objektech vedených v těchto registrech. Ostatní informační systémy veřejné správy budou přebírat údaje z těchto registrů, čímž se zajistí jejich konzistentnost tak, aby nedocházelo k zapisování hodnotově odlišných nebo nepravdivých údajů do různých evidencí (např. jinak znějících nebo dokonce neexistujících adres sídel právnických osob) různými orgány, a tím docházelo k ohrožování výkonu veřejné moci, přičemž nesporným efektem bude snížení byrokratické zátěže subjektů stojících vně veřejné správy.

Jednotlivé základní registry budou legislativně zakotveny přijetím vlastních právních úprav..

Vybudování soustavy základních registrů přispěje nepochybně ke snížení administrativní zátěže občanů a zefektivnění výkonu veřejné správy.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s právními akty Evropských společenství

Předkládaný návrh zákona není v rozporu se smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, publikované pod č. 44/2004 Sb.m.s. Jiné mezinárodní smlouvy se na danou oblast nevztahují. Předkládaný návrh zákona není v rozporu s právními akty Evropských společenství.

Na předmět úpravy se vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Návrh je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, jenž danou směrnici implementuje do českého právního řádu.

6. Hospodářský a finanční dosah na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty a na hospodářské subjekty, zejména na malé a střední podnikatele.

Zákon bude bezesporu mít dopad na veřejné rozpočty. Náklady na vybudování základního registru osob budou činit asi 430 000 000 Kč (údaj pochází usnesení vlády ze dne 17. května 2006 č. 562 k Hospodářskému registru) přičemž tento registr bude patrně nejnáročnější, neboť

bude v sobě integrovat asi 120 různých registrů, rejstříků a evidencí. Tyto náklady však budou vyváženy následujícími úsporami:

- 1) Snížení nákladů správců informačních systémů na zdroje dat.
- 2) Snížení administrativních úkonů

Jako příklad lze uvést příklad Rakouska, kde vybudování registru obyvatel stálo asi 4 000 000 Eur. Po zahájení činnosti centrálního registru obyvatel a jeho využívání širokým spektrem orgánů veřejné moci došlo k úspoře až 3 000 000 pracovních úkonů v procesech veřejné správy. Nesporným přínosem registrů veřejné správy je jejich využívání pro všechny činnosti státu např. pro statistické účely, kdy dojde k výrazným úsporám. V Rakousku sčítání lidu před vznikem registru stálo 50 000 000 Eur. Po vzniku registru a jeho využití při sčítání lidu klesly náklady spojené s tímto sčítáním na 3 000 000 Eur. Obdobnou úsporu lze očekávat i v ČR.

Velmi významným společenským rysem základních registrů bude zvýšení komfortu občanů i hospodářských subjektů při jednání s úřady, spočívající v omezení zbytečné byrokracie způsobené opakovaným předáváním stejných údajů různým úřadům, které je vyžadují. Současně bude postupně odpadávat potřeba shánět a předkládat doklady, které si příslušný orgán veřejné moci bude moct obstarat sám z registrů veřejné správy a případně i jiných informačních systémů vedených jinými orgány veřejné moci.

Můžeme tedy předpokládat, že kromě značné úspory času a omezení administrativní náročnosti, dojde také k určité úspoře nákladů právě u podnikatelských subjektů, a tím dojde i ke snížení byrokratické zátěže spojené s administrativními překážkami podnikání, což bude mít pozitivní efekt na kvalitu podnikatelského prostředí v ČR. Obdobným způsobem dojde k úsporám času a výdajů u občanů. Tyto přínosy však vzhledem k jejich povaze nebude možné vyčíslit

Sociální dopady

Zákon bude mít pozitivní sociální dopady díky výraznému zlepšení výkonu veřejné moci.

Dopady na životní prostředí

Zákon nemá žádné dopady na životní prostředí.

Zvláštní část

K §1

Účelem tohoto zákona je zavést pojem základní registr do právního řádu a upravit základní pravidla pro fungování základních registrů mezi ostatními informačními systémy veřejné správy. Základními požadavky pro možné zřízení registrů je obecné vymezení datového obsahu jednotlivých základních registrů a nakládání s tímto obsahem, určení správce registru, který odpovídá za provoz registru a informačního systému ve kterém je registr veden, úprava postavení osob odpovědných za správu dat a uživatelů těchto dat.

K §2

Definuje některé pojmy pro účely zákona a které bylo potřeba definovat v tomto ustanovení. Definuje se zde pojem uživatel, což je orgán veřejné moci, fyzická osoba nebo právnická osoba, která nemá oprávnění data do základního registru zapisovat, nebo data v základním registru měnit, ale má právo data z registru využívat. Právo využívat data základního registru je obecně dáno zejména zákonem č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, který implementuje směrnici ES ..... o znovuvyužití informací veřejného sektoru.

S ohledem na administrativní náročnost klasického papírového doručování, je zde zvolena varianta vydávání určitých informací z registru pouze v elektronické podobě a proto je zde definována elektronická adresa.

K §3

K odst. 1)

obsahuje definici základního registru jakožto databáze, která je tvořena daty (údaji) a vazeb těchto údajů na další údaje. Tyto vazby mohou být jak na údaje jiného základního registru tak ale zejména se bude jednat o vazby jiných informačních systémů na data základního registru, čímž je zabezpečováno sdílení dat základního registru.

K odst. 2) Zákon stanoví základní pravidla pro základní registry rovněž musí stanovit jaké registry mají vzniknout včetně obecného vymezení jejich datového obsahu, ačkoliv další podrobnosti o konkrétním základním registru budou předmětem zvláštních zákonů ke každému základnímu registru. V současné době musí být zřízeny tyto základní registry:

- a) Registr územní identifikace adres a nemovitostí, obsahuje údaje o územní prvcích a územně-evidenčních jednotkách;
- b) Registr obyvatel, ve kterém jsou vedeny údaje o obyvatelích;
- c) Registr osob, ve kterém jsou vedeny údaje o orgánech veřejné moci, právnických osobách a podnikajících fyzických osobách;
- d) Registr práv a povinností, ve kterém jsou vedeny údaje obsažené ve sbírce zákonů, údaje o kompetencích orgánů veřejné moci a jejich rozhodnutích.

K odst. 3)

Údaje a další data obsažená v základním registru mohou mít i velmi vysokou tržní hodnotu a to zejména ve vztahu k uživatelům ze soukromého sektoru, kteří mohou tato data dále

využívat pro tvorbu svých produktů. Rovněž tak pořizovací náklady na data registru nejsou zanedbatelné, jedná se o náklady spojené jak s prvotním obstaráním dat, tak i s jejich udržováním, přičemž může dojít k nabytí dat různými způsoby (převzetím ze stávajících systémů veřejné správy, nákupem od třetích subjektů (fyzické a právnické osoby, samosprávy), novým sběrem) . Proto je důležité, aby byly vyjasněny majetkoprávní otázky spojené s daty registru. Proto zákon stanoví že tato data jsou majetkem České republiky.

K §4

Základní pravidlem pro základní registr je ta skutečnost, že jsou jeho data využívána data orgány veřejné moci při výkonu jejich působnosti jakožto jedinečný datový zdroj na který jsou navázány informační systémy veřejné správy využívané těmito orgány.

K §5

Správce všech základních registrů je kompetenční centrum, které je upraveno zákonem o elektronizaci některých procesních úkonů, podle kterého již vykonává správu základních identifikátorů fyzických osob.

Kompetenční centrum je odpovědné za fungování základního registru, není však oprávněno měnit hodnotu údajů, které do registru zapisuje editor. Je zde tedy oddělena odpovědnost za provoz a fungování registru od odpovědnosti za správnost zapisovaných údajů.

Kompetenční centrum vykonává práva k datům základního registru, která jsou majetkem České republiky čímž je konkretizováno ustanovení §3 odst.3.

K § 6

Pro zachování funkce registru jako informačního zdroje, je nezbytné aby data v registru bylo možno zobrazovat historii stavu registru, tak aby bylo možné vysledovat jak se hodnota údaje měnila v čase. Potřeby praxe mohou vyžadovat, aby byla u některých údajů známa historie i před datem vzniku registru a proto se připouští i možnost aby registr mohl obsahovat historii údajů i před datem, kdy byl registr vytvořen.

Nezbytným atributem údajů vedených v registru je jejich rozdělení na údaje referenční a údaje ostatní. Toto dělení je založeno na informační hodnotě těchto údajů a z toho vyplývající povinnosti k využívání těchto údajů. Referenční údaje jsou totiž nezpochybnitelné a orgány veřejné moci mají povinnost tyto údaje ze základního registru přebírat a využívat, přičemž platnost těchto údajů mohou ověřovat pouze v základním registru. Tedy nemohou tyto údaje nevyužít např. s poukazem že jejich stávající datový zdroj je lepší.

Údaje vedené v základním registru mohou být provázány s údaji vedeným v jiném registru (mají hodnotovou vazbu). Například adresa trvalého pobytu v registru obyvatel je závislá na hodnotě adresního místa vedeného v registru územní identifikace adres. Změní-li se hodnota údaje adresního místa dojde ke změně adresy trvalého pobytu. Toto je základním principem sdílení dat, který umožní hlásit změny údajů veřejné správě pouze jednou a to příslušnému základnímu registru.

K §7

Základním principem pro udržení kvality dat v registru je pravidlo, že pouze přesně určená skupina editorů (orgán veřejné moci nebo fyzická či právnická osoba) může provádět změnu údajů v základním registru. Tato množina editorů musí být vymezena právním předpisem.

Aktuálnost dat v registru je zajišťována povinností editora zapisovat údaje včas a prakticky okamžitě po jejich zjištění. V praxi budou údaje zapisovány prakticky v reálném čase na principu on-line zápisu.

S ohledem na nutnost udržení hodnotových vazeb a principu že pouze Editor je oprávněný měnit hodnotu údaje vedeného v registru musí být při zápisu údaje do registru zajištěno, že bude dodržena příslušná hodnotová vazba.

K §8

Uživatelé, kteří jsou orgánem veřejné moci při své činnosti využívají údaje obsažené v základních registrech a to zejména přebíráním referenčních údajů do ostatních informačních systémů veřejné správy.

Jsou-li v řízení před orgánem veřejné moci zjišťovány, dokládány nebo jinak zpracovávány údaje vedené v základních registrech musí orgán veřejné moci hodnoty těchto údajů v základních registrech ověřit a využít z úřední povinnosti. Toto ustanovení napomáhá permanentní kontrole správnosti referenčních údajů a zároveň zbavuje účastníky různých řízení povinnosti kvalifikovaně dokladovat orgánům veřejné moci některé skutečnosti, které jsou reprezentovány referenčními údaji (zpravidla se jedná o povinnost předkládání různých výpisů, vyjádření a potvrzení).

K §9

V praxi nelze vyloučit, že se budou objevovat rozpory mezi stavem údajů v základních registrech a údaji z jiných zdrojů, protože ani sebelepší systém nemůže není zcela imunní vůči např. lidské chybě, kdy dojde k neaktualizování údaje v registru. Proto je zde zakotvena povinnost orgánů veřejné moci se na aktualizaci těchto údajů podílet.

K §11

Ačkoliv jsou všechny informační činnosti v základním registru logovány, je potřeba zabránit aby došlo k neoprávněnému prozrazení určitých činností spojených se zajišťováním bezpečnosti státu, obrany, veřejné bezpečnosti, předcházení, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, významného hospodářského nebo finančního zájmu České republiky nebo Evropské unie včetně měnové, rozpočtové a daňové oblasti. Proto záznamy o těchto činnostech nejsou volně přístupné a pro přístup k nim platí zvláštní právní režim, který umožňuje kontrolu těchto aktivit příslušnými orgány.

Díky tomuto ustanovení mohou být základní registry využívány skutečně všemi orgány veřejné moci.

K §12

Pro udržení aktuálnosti dat je potřeba provázat hodnotu údajů vedených v registru s co nejširším počtem úkonů a uživatelů. Možnost ověření získaných dat kýmkoliv kdo má nějaká data v držení se projeví pozitivně na zájmu subjektů, o kterých jsou údaje v registru vedeny na správnosti a aktuálnosti těchto dat. Zároveň je zajištěno, že v případě údajů, které jsou osobními údaji bude umožněna kontrola přístupu k těmto datům.

K §13

Bezpečnost údajů v základním registru je zajišťována v souladu se zvláštními právními předpisy, které tuto otázku upravují. Jedná se o zákon 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Důležitým prvkem občanské kontroly údajů, které jsou o osobě vedeny je i povinnost vydávat výpis o vedených údajích a informačních systémech, kterými byly tyto údaje přebrány, což umožňuje dotčené osobě provést opatření v případě nesrovnalostí (například podání podnětu Úřadu pro ochranu osobních údajů).

K §14

S ohledem na skutečnost, že registr vydává pouze elektronické informace podle §10 a §11 je potřeba umožnit přístup k těmto informacím všem, a proto je zde zakotvena role subjektů, které vydávají ověřené výstupy podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, aby tito lidé nebyli znevýhodnění nebo diskriminováni při uplatnění svých práv spojených s užíváním základního registru.

K §15

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008